



Briselē, 2023. gada 22. maijā
(OR. en)

9588/23

COPS 266
CIVCOM 140
POLMIL 122
CFSP/PESC 740
CSDP/PSDC 398
RELEX 630
JAI 652
COSI 102

DARBA REZULTĀTI

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsēkretariāts
Saņēmējs:	delegācijas
Iepr. dok. Nr.:	ST 9199/23 COPS 233 CIVCOM 117 POLMIL 106 CFSP/PESC 687 CSDP/PSDC 359 JAI 591 RELEX 574 COSI 92
Temats:	Padomes un Padomē sanākušo dalībvalstu valdību pārstāvju secinājumi par Civilās KDAP pakta izveidi

Pielikumā pievienoti Padomes un Padomē sanākušo dalībvalstu valdību pārstāvju secinājumi par Civilās KDAP pakta izveidi, kurus Padome apstiprināja 2023. gada 22. maija sanāksmē.

PADOMES UN PADOMĒ SANĀKUŠO DALĪBVALSTU VALDĪBU PĀRSTĀVJU SECINĀJUMI PAR CIVILĀS KDAP PAKTA IZVEIDI

Mēs pieņemam šo Civilās KDAP pakta laikā, kad mums ir dziļas bažas par konfliktu rašanos vai eskalāciju Eiropas Savienības tuvumā, kara atgriešanos Eiropā – neprovocēto un nepamatoto Krievijas agresijas karu pret Ukrainu –, kā arī par būtiskām ģeopolitiskām pārmaiņām. Pašreizējo situāciju ietekmē arī revizionistisku darbību pieaugums, klaji starptautisko tiesību un cilvēktiesību pārkāpumi, demokrātijas lejupslīde, nestabilitātes un transnacionālu apdraudējumu saglabāšanās, kā arī klimata pārmaiņas un to ietekme uz konfliktiem un krīzēm, un tas met izaicinājumu ES spējai aizsargāt savas intereses un savu partneru intereses. Mēs atgādinām, ka ES ir jāuzņemas lielāka atbildība par savu drošību ar rīcību kaimiņreģionos un plašākā mērogā.

Mēs uzsveram civilās kopējās drošības un aizsardzības politikas (KDAP) būtisko ieguldījumu starptautiskajā mierā un stabilitātē. Ir pierādījies, ka civilā KDAP spēj ātri un efektīvi pievērsties ārpolitikas izaicinājumiem un apmierināt partneru vajadzības, par ko cita starpā liecina ātra jaunu misiju izveide. Pamatojoties uz divdesmit gadu pieredzi un jo īpaši uz pozitīvajiem rezultātiem, kurus kopš Civilās KDAP pakta pieņemšanas 2018. gada novembrī sasniegušas dalībvalstis, EĀDD un Komisijas dienesti, kā arī uz svarīgo darbu, ko paveikušas visas civilās KDAP misijas, mēs aicinām dot jaunu impulsu civilajai KDAP.

Mēs vēlreiz apliecinām pilnīgu apņemšanos stiprināt civilo KDAP un aicinām uzlabot civilo KDAP misiju efektivitāti, ietekmi, elastību un stabilitāti, ļaujot tām, izmantojot šo jauno Civilās KDAP pakta, efektīvāk risināt pašreizējus, jaunus un turpmākus drošības izaicinājumus visās iekšējās un ārējās saiknes ietvaros.

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME UN PADOMĒ SANĀKUŠIE DALĪBVALSTU VALDĪBU
PĀRSTĀVJI,

ATGĀDINOT ES un tās dalībvalstu apņemšanos uzturēt spēkā noteikumus balstīto daudzpusējo kārtību, kuras centrā ir Apvienoto Nāciju Organizācija, un saskaņā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas Statūtu principiem;

UZSVEROT pastāvīgo nepieciešamību stiprināt ES lomu un kapacitāti darboties kā drošības garantam, izmantojot KDAP, un ATGĀDINOT augsto ambīciju līmeni drošības un aizsardzības jomā, kā noteikts 2022. gada marta Stratēģiskajā kompāsā drošībai un aizsardzībai (Stratēģiskais kompāss);

ATGĀDINOT, ka ES neatkārtojama spēks krīžu novēršanā un pārvarēšanā ir saistīts ar tās spēju izvērst gan civilus, gan militārus līdzekļus un spējas kā daļu no plašākas ES integrētās pieejas ārējiem konfliktiem un krīzēm;

ATZĪSTOT civilās KDAP kā krīžu pārvarēšanas rīka politisko nozīmīgumu un pieaugošo nozīmi, kā arī ieguldījumu starptautiskajā mierā un drošībā, ko sniegušas 25 civilās KDAP misijas, kuras izvietotas kopš 2003. gada, tostarp 13 misijas, kas pašlaik izvietotas uz vietas, un izsakot pateicību sievietēm un vīriešiem, kas strādā šajās misijās;

UZSVEROT – lai uzlabotu civilās KDAP efektivitāti, dalībvalstīm ir jāattīsta vajadzīgās spējas, un ATKĀRTOTI UZSVEROT dalībvalstu atbildību par to, ka civilās spējas tiek darītas pieejamas Eiropas Savienībai KDAP īstenošanai, kā noteikts Līgumā par Eiropas Savienību (LES);

VIENOJAS par šo Civilās KDAP paktu, kas ietver stratēģiskas pamatnostādnes civilās KDAP stiprināšanai, kā arī Padomes un dalībvalstu apņemšanās attiecībā uz konkrētām veicamām darbībām un termiņiem to īstenošanai.

I. STRATĒGISKĀS PAMATNOSTĀDNES

UZSVER, ka šim paktam būtu jāpalīdz palielināt civilās KDAP efektivitāti, ko panāk ar centieniem stiprināt ES kapacitāti ātri un stabili RĪKOTIES, AIZSARGĀT uzņēmējvalstis un civilās KDAP misijas, INVESTĒT vairāk un labākās spējās un UZTURĒT PARTNERĪBU ar uzņēmējvalstīm, kā arī ar trešām valstīm un starptautiskām organizācijām;

VIENOJAS, ka civilā KDAP:

- palīdzēs sasniegt ES ambīciju līmeni un Stratēģiskā kompasa mērķus, kurš veicina stabilāku, elastīgāku un modulārāku civilo KDAP;
- īpašu uzmanību pievērsīs Feirā noteiktajām prioritātēm, proti, policijas, tiesiskuma un civilās pārvaldes stiprināšanai nestabilās un konflikta situācijās kā civilās KDAP pamatfunkcijām, tāpat uzsverot drošības sektora reformas (DSR) un uzraudzības uzdevumu nozīmi;
- efektīvi, elastīgi, ātri un iedarbīgi reaģēs uz mainīgajiem ārējiem konfliktiem un krīzēm, nodrošinot koordināciju un saskaņotību ar Komisijas dienestiem un citiem ES aktoriem, – kā daļu no ES integrētās pieejas ārējiem konfliktiem un krīzēm. Tajā pašā laikā nodrošinās vietējo atbildību un iesaistīšanos un strādāšanu kopā ar visiem attiecīgajiem līdzīgi domājošiem aktoriem;
- reaģēs ar apņēmību ātri rīkoties visā konflikta ciklā, novēršot neatbilstību starp agrīno brīdināšanu un agrīnu rīcību. Turklāt atzīs civilās KDAP pievienoto vērtību konfliktu novēršanā, risināšanā un stabilizācijā, tostarp ar mediāciju un dialoga atbalstu, pamatojoties uz ES un dalībvalstu prioritātēm ārējās darbības stratēģisko interešu reģionos un uzņēmējvalsts vajadzību novērtējumu;

- arī turpmāk spēs veikt dažādu veidu civilās KDAP misijas visā krīžu pārvarēšanas uzdevumu spektrā, kā noteikts LES 42. un 43. pantā, tostarp uzraudzību, spēju veidošanu un konsultēšanu, kā arī misijas ar izpildes pilnvarām, lai tās varētu ātri un efektīvi reaģēt uz esošajiem un mainīgajiem apdraudējumiem un izaicinājumiem, un novērstīs būtiskus trūkumus;
- ievēros modulāru un mērogojamu pieeju attiecībā uz civilo KDAP misiju apjomu, vienlaikus atzīstot, ka misiju apjomu un skaitu noteiks, pamatojoties uz mainīgajām vajadzībām uz vietas un pieejamajiem resursiem, kā arī ES un dalībvalstu prioritātēm un pieejamajām spējām. Tāpat arī vajadzīgās civilās spējas tiks iegūtas strukturētā un regulārā procesā. Izmantos priekšrocības, ko sniedz sistemātiska pieeja zināšanu pārvaldībai. Gūs labumu no izmaksu samazināšanas un izmaksu ziņā efektīvu pasākumu noteikšanas un īstenošanas;
- sniegs ieguldījumu plašākā ES reaģēšanā, lai risinātu pašreizējus, jaunus un turpmākus drošības izaicinājumus, tostarp tos, kas saistīti ar organizēto noziedzību, terorismu, radikalizāciju un vardarbīgu ekstrēmismu, neatbilstīgu migrāciju, tajā skaitā cilvēku tirdzniecību un migrantu kontrabandu, korupciju, robežu pārvaldību un jūras drošību. Tāpat ņems vērā drošības izaicinājumus, kas saistīti ar kultūras mantojuma saglabāšanu un aizsardzību, tostarp cīņu pret tā nelikumīgu tirdzniecību, un drošības izaicinājumus, kas saistīti ar klimata pārmaiņām un vides degradāciju, tostarp noziedzību vides jomā;
- sadarbosies ar tieslietu un iekšlietu (TI) aktoriem dalībvalstu un ES līmenī – attiecīgā gadījumā un to attiecīgo pilnvaru ietvaros –, lai risinātu apdraudējumus un izaicinājumus visas iekšējās un ārējās saiknes ietvaros un uzlabotu sinerģijas un saskaņotību starp iekšējām un ārējām darbībām, arī spēju attīstīšanā;

- būs noturīgāka un veicinās uzņēmējvalstu noturību un reaģēšanu uz hibrīddraudiem un kiberdraudiem, kā arī ārvalstu īstenotu informācijas manipulāciju un iejaukšanos (*FIMI*);
- veicinās un sistemātiski integrēs cilvēktiesības visās darbībās un īstenos pienācīgu rūpību cilvēktiesību jomā, konfliktsensivitāti un pieeju "nekaitēt", lai nodrošinātu atbilstību starptautiskajām tiesībām, jo īpaši starptautiskajām cilvēktiesībām un starptautiskajām humanitārajām tiesībām;
- veicinās civiliedzīvotāju aizsardzību, ANO DP Rezolūciju 2250 par jaunatni, mieru un drošību un programmu bērnu un bruņotu konfliktu jomā (*CAAC*), kā arī koncentrēšanos uz bērnu aizsardzību;
- nodrošinās sieviešu pilnīgu, vienlīdzīgu un jēgpilnu dalību visos amatos, tostarp vadošos amatos, ar mērķi panākt dzimumu paritāti un vienlaikus veicinās ANO DP Rezolūciju 1325 par sievietēm, mieru un drošību un turpmākās rezolūcijas, cita starpā veicinot dzimumu līdztiesību un uz dzimumaspekta analīzes pamata sistemātiski integrējot dzimumperspektīvu visās plānošanas un darbību jomās;
- integrēs centienus pievērsties ar drošību saistītiem izaicinājumiem, kas saistīti ar klimata pārmaiņām un vides degradāciju, visā savā ārējā darbā, kā arī klimata un vides aspektus – misiju iekšējā darbā, lai palīdzētu īstenot ES stingro apņemšanos attiecībā uz Eiropas zaļo kursu, kā minēts Stratēģiskajā kompāsā;
- uzlabos civilās KDAP pamanāmību un tās ieguldījuma Eiropas iedzīvotāju, vietējo kopienu un mūsu partneru drošībā pamanāmību un stiprinās tās politisko atbildību, tostarp, sniedzot norādījumus ministru līmenī.

II. APŅEMŠANĀS

PADOME un DALĪBVALSTIS apņemas stiprināt civilo KDAP. Minētajā nolūkā tās apņemas:

Palielināt kapacitāti ātri un stabili RĪKOTIES, lai atbalstītu partnerus civilo misiju norises vietās, jo īpaši nolūkā:

1. Uzlabot civilās KDAP efektivitāti, lai uzņēmējvalstīs efektīvi sasniegtu nozīmīgākus un ilgtspējīgākus rezultātus, tostarp sarežģītā vidē;
2. Nodrošināt misijām mērķtiecīgas pilnvaras, vajadzības gadījumā – pielāgojamas, kas vērstas uz vietējām vajadzībām, precīzas un īstenojamas iznākuma situāciju, kā arī pārejas un izejas stratēģijas, kurās ņemta vērā vietējā atbildība, un nodrošināt ātru un informētībā balstītu lēmumu pieņemšanu Padomē, – saskaņā ar saskaņotām procedūrām;
3. Turpināt piemērot modulāru un mērogojamu pieeju, lai stiprinātu misiju spēju ātri pielāgoties mainīgajiem izaicinājumiem, un vienlaikus nodrošināt pilnvaru efektīvu īstenošanu, attiecīgā gadījumā izmantojot ES rīkus un pielāgotu secīgu vai īslaicīgu (*plug-in*) atbalsta izvietojumu, kā arī tādas daudznacionālus formējumus kā Eiropas Žandarmērijas spēki (*EUROGENDFOR*) vai dalībvalstu grupa, kas rīkojas saskaņā ar LES 44. pantu, – attiecīgā gadījumā un saskaņā ar KDAP lēmumu pieņemšanu. Izpētīt mērķtiecīgākus civilās KDAP atbalsta veidus;
4. Pārskatīt ātrās reaģēšanas mehānismus un definēt civilo gatavības līmeni ar mērķi, lai 30 dienu laikā varētu izvietot 200 ekspertus, tostarp sarežģītā vidē;

5. Nodrošināt civilo KDAP misiju ietekmes neatkarīgu novērtējumu, papildinot esošos rīkus un praksi. Ieviest sistēmu misiju snieguma regulārai novērtēšanai. Izstrādāt sistemātisku pieeju attiecībā uz zināšanu pārvaldību un organizatorisko mācīšanos;
6. Veicināt sinerģijas un papildināmību starp KDAP civilo un militāro dimensiju un starp drošības un aizsardzības iniciatīvām saskaņā ar Stratēģisko kompasu, tostarp politikas, apmācības un mācību, kā arī misiju un operāciju plānošanas un īstenošana jomās, – saskaņā ar attiecīgajiem juridiskajiem un finanšu noteikumiem;
7. Turpināt operacionalizēt integrēto pieeju ārējiem konfliktiem un krīzēm, lai nodrošinātu saskaņotāku un efektīvāku ES iesaisti, stiprinot saiknes starp civilo KDAP un citām EĀDD struktūrām, tostarp ES delegācijām, kā arī ar Komisijas programmām, aģentūrām un projektiem un dalībvalstu darbībām un pasākumiem. Nodrošināt visu attiecīgo darbību un instrumentu pilnībā koordinētu un savstarpēji pastiprinātu plānošanu, izstrādi un īstenošanu, pamatojoties uz agrīno brīdināšanu un konfliktu analīzi un pilnībā izmantojot ES mediācijas un dialoga rīkus, – saskaņā ar 2020. gada ES miera mediācijas koncepciju, kā arī stabilizācijas koncepciju, DSR un atbruņošanās, demobilizācijas un reintegrācijas politikām;

AIZSARGĀT uzņēmējvalstis un civilās KDAP misijas pret strauji mainīgajiem apdraudējumiem nolūkā reaģēt uz ārējiem konfliktiem un krīzēm, stiprināt uzņēmējvalstu kapacitāti un aizsargāt ES un tās iedzīvotājus, jo īpaši nolūkā:

8. Veicināt tiesiskumu un pārskatatbildību uzņēmējvalstīs, kā arī stiprināt saikni starp iekšējo un ārējo drošību, izmantojot pastiprinātu koordināciju un sadarbību starp civilo KDAP un TI aktoriem dalībvalstu un ES līmenī visos plānošanas, īstenošanas un pārejas posmos, – attiecīgā gadījumā un to attiecīgo pilnvaru un kompetences ietvaros;
9. Stiprināt noturību pret hibrīddraudiem un kiberdraudiem, kā arī *FIMI* un reaģēšanu uz tiem, vienlaikus cenšoties panākt papildināmību un izvairoties no dublēšanās ar citiem rīkiem un aktoriem, un izmantot sistemātiskāku pieeju tehnoloģiskai inovācijai civilās KDAP vajadzībām, kā arī izstrādāt saskaņotu un skaidru komunikācijas stratēģiju;
10. Veicināt un sistemātiski integrēt cilvēktiesības, īstenojot pienācīgu rūpību cilvēktiesību jomā un nodrošināt atbilstību starptautiskajām tiesībām, jo īpaši starptautiskajām cilvēktiesībām un starptautiskajām humanitārajām tiesībām;
11. Stiprināt ANO DP Rezolūcijas 1325 par sievietēm, mieru un drošību un turpmāko rezolūciju īstenošanu, lai cita starpā nodrošinātu sieviešu pilnīgu, vienlīdzīgu un jēgpilnu dalību visos miera un drošības aspektos ar mērķi panākt dzimumu paritāti, cita starpā veicinot dzimumu līdztiesību un uz dzimumaspekta analīzes pamata sistemātiski integrējot dzimumperspektīvu visā civilās KDAP plānošanā, īstenošanā un novērtēšanā;

12. Integrēt centienus pievērsties drošības izaicinājumiem, kas saistīti ar klimata pārmaiņām un vides degradāciju un izmantošanu, ārējās misiju darbībās, kā arī vides apsvērumus – visā civilās KDAP iekšējā darbā, pakāpeniski strādājot pie tā, lai līdz 2050. gadam panāktu klimatneitralitāti saskaņā ar Eiropas zaļo kursu;

INVESTĒT vairāk un labākās spējās, nodrošinot, ka tiek attīstītas un nodrošinātas spējas, kas vajadzīgas, lai ES varētu veikt visas civilās KDAP misijas, jo īpaši nolūkā:

13. Kopīgi palielināt norīkoto ekspertu skaitu visās misijās un visos līmeņos ar mērķi viņu kopējo īpatsvaru palielināt līdz vismaz 70 % no starptautiskā personāla, vienlaikus cenšoties panākt 100 % norīkotā personāla visos pārvaldības, operatīvajos un svarīgākajos funkcionālajos amatos;
14. Sniegt lielāku ieguldījumu un uzlabot attiecīgās valstu struktūras un procedūras, piemēram, lēmumu pieņemšanu, finansēšanu un tiesību aktus;
15. Izveidot regulāru un strukturētu civilo KDAP spēju attīstības procesu, lai novērtētu spēju vajadzības, izstrādātu prasības, veiktu nepilnību analīzi un katru gadu pārskatītu progresu, kas panākts saskaņā ar šo paktu, un lai attīstītu visas spējas, kas vajadzīgas, lai veiktu visu krīžu pārvarēšanas uzdevumu spektru, kā noteikts LES 42. un 43. pantā;

16. Uzlabot civilās KDAP cilvēkresursu politiku, pārvaldību un procedūras visos līmeņos, tostarp:
- a) turpinot pilnveidot un pilnībā īstenojot atlases un darbā pieņemšanas politiku un procedūras, tostarp, veicinot daudzpusīgākus profilus un lai palielinātu pārredzamību, pāātrinātu darbā pieņemšanu un labāk saskaņotu EĀDD un valstu procedūras;
 - b) ievērojami palielinot sieviešu dalību civilajā KDAP starptautiskā personāla vidū, lai kolektīvi sasniegtu vismaz 40 % pārstāvību, vienlaikus cenšoties panākt dzimumu paritāti;
 - c) uzlabojot dalībvalstu ekspertu pieejamību un dalību civilajās KDAP misijās, tostarp, apsverot iespējas, kā viņu dalību labāk integrēt karjeras gaitā, un izpētīt iespējas misijās norīkot sākuma līmeņa ekspertus;
turpinot centienus civilajās KDAP misijās nodrošināt dalībvalstu ekspertu plašu pārstāvību;
 - d) pārskatot starptautisko līgumdarbinieku nodarbinātības statusu un ierobežojot visu līgumdarbinieku izvietošanas kopējo ilgumu;
 - e) nodrošinot drošu un iekļaujošu darba vidi un veicot nepieciešamo politiku un procedūru pārskatīšanu, tostarp, pārskatot un pilnībā piemērojot rīcības kodeksu, un pastiprinot preventīvus pasākumus;
 - f) ieguldot misiju vadībā un pārvaldībā visos līmeņos;

17. Nodrošināt stabilāku un reālistiskāku KĀDP budžetu, kas atbilst jaunū un notiekošu civilo KDAP misiju vajadzībām, un tā ātru, elastīgu un izmaksu ziņā efektīvu izmantošanu to atbalstam, nodrošinot pareizu finanšu pārvaldību un rūpīgi nosakot prioritātes attiecībā uz esošajiem resursiem;
18. Turpināt pilnveidot KDAP apmācību un nodrošināt, ka visi starptautiskie eksperti un cits misiju personāls tiek apmācīti saskaņā ar pārskatīto ES politiku saistībā ar apmācību KDAP vajadzībām un KDAP apmācības programmu, tostarp izvirzīto prasību jomā;

UZTURĒT PARTNERĪBU ar uzņēmējvalstīm, kā arī ar trešām valstīm un starptautiskām organizācijām, jo īpaši nolūkā:

19. Uzsvērt, cik svarīga ir vietējā atbildība par civilo KDAP, lai nodrošinātu ilgspējīgus rezultātus un veicinātu uzņēmējvalstu noturību, stabilitāti un drošību, cenšoties panākt sinerģijas un pastiprinot regulāru un iekļaujošu sadarbību un dialogu ar pilsonisko sabiedrību visos līmeņos, vienlaikus atzīstot, cik svarīga ir uz pieprasījumu un uz vajadzībām balstīta pieeja;
20. Stiprināt partnerības ar līdzīgi domājošām trešām valstīm, kurām ar ES ir kopīgas vērtības un mērķi, tostarp, veicinot to ieguldījumu civilās KDAP misijās saskaņā ar kārtību, par kuru panākta vienošanās. Stiprināt partnerības ar starptautiskām un reģionālām organizācijām, jo īpaši Apvienoto Nāciju Organizāciju (ANO), pamatojoties uz ANO un ES stratēģisko partnerību miera operāciju un krīžu pārvarēšanas jomā, Ziemeļatlantijas līguma organizāciju (NATO) un Eiropas Drošības un sadarbības organizāciju (EDSO), un Āfrikas Savienību (ĀS), – pilnībā ievērojot ES iestāžu sistēmu, saskaņotos principus un procedūras.

III. TURPMĀKĀ VIRZĪBA

PADOME un DALĪBVALSTIS aicina Augsto pārstāvi un Komisiju atbalstīt iepriekš izklāstīto apņemšanos īstenošanu, pilnībā ievērojot piemērojamo tiesisko regulējumu un dažādo ES akтору pilnvaras, kā arī pašreizējā un turpmākā KĀDP finanšu plānojuma griestus un apspriežoties ar dalībvalstīm.

PADOME un DALĪBVALSTIS vienojas:

- Sākt ikgadēju procesu, kurā pārskata progresu, kas panākts šā pakta īstenošanā, pamatojoties uz šajā pakta paredzētajiem sasniedzamajiem rezultātiem un dalībvalstu valsts īstenošanas plāniem. Pārskatīšanā būtu jākonstatē panāktais progress un atlikušie izaicinājumi un jāpalīdz tos risināt, izvēršot sadarbības centienus starp attiecīgajiem ES aktoriem, tostarp dalībvalstīm, kā arī starp dalībvalstīm.
- 2023. gada otrajā pusgadā rīkot pirmo ikgadējo pārskata konferenci saskaņā ar šo paktu.
- Regulārā un strukturētā civilo spēju attīstības procesa ietvaros izveidot ES un dalībvalstu progresa pārskata un turpmāko pasākumu mehānismu.

- Nākt klajā ar pielāgotu stratēģisko komunikāciju ar vietējām ieinteresētajām personām, valstu kolēģiem un plašu sabiedrību, lai uzlabotu civilās KDAP pamanāmību, uzsvērtu tās sniegto labumu un palielinātu sabiedrības atbalstu.
- Aicināt Augsto pārstāvi Ārlietu padomē rīkot ikgadēju diskusiju par civilo KDAP, uz kuru attiecīgā gadījumā varētu uzaicināt attiecīgos tieslietu un iekšlietu ministrus.
- Pēc iespējas drīz un, vēlākais, līdz 2027. gada vasaras sākumam pilnībā īstenot šo paktu, ņemot vērā progresu, kas panākts saskaņā ar Stratēģisko kompasu.

Šā Civilās KDAP pakta sasniedzamie rezultāti

RĪCĪBA

1. 2024. gadā EĀDD, apspriežoties ar dalībvalstīm, ierosinās pamatprincipu kopumu ar mērķi nodrošināt civilo KDAP misiju efektivitāti, iedarbīgumu, elastību un stabilitāti un uzlabot to saskaņotību.

2024. gadā Civilās plānošanas un īstenošanas centrs (CPĪC) kā civilo KDAP misiju galvenā mītne operacionālajā līmenī vēl vairāk palielinās savu efektivitāti un kapacitāti, un tas tiks pastiprināts, pamatojoties uz ceļvedi tā organizatoriskai reformai, kas izstrādāts, apspriežoties ar dalībvalstīm un saskaņā ar attiecīgajiem juridiskajiem un finanšu noteikumiem. Ar civilās galvenās mītnes atbalstu civilās operācijas komandieris turpinās stiprināt civilo KDAP misiju vadību un kontroli.

2. 2024. gadā EĀDD ierosinās iespējamo risinājumu dokumentu attiecībā uz pārskatītu, skaidri definētu metodiku stratēģiskajiem pārskatiem, kura ļaus īstenot modulāru un mērogojamu pieeju civilo KDAP misiju plānošanā un īstenošanā. Dalībvalstis nodrošinās, ka civilajām KDAP misijām ir mērķtiecīgas pilnvaras un precīzas un īstenojamas iznākuma situācijas, tostarp pārejas un izejas iespējas, ņemot vērā panākto progresu un iespējamus izaicinājumus, kas misijām traucē efektīvi īstenot savas pilnvaras.

3. No 2024. gada visās misijās izmantos modulāru un mērogojamu pieeju, lai stiprinātu to spēju ātri pielāgoties mainīgajiem izaicinājumiem, pamatojoties uz Padomes nodrošināto politisko kontroli un stratēģisko vadību, un tā var ietvert specializētas grupas, tostarp tādas, kas ir iepriekš konfigurētas, viesekspertus, daudznacionālus formējumus, piemēram, *EUROGENDFOR*, ko nodrošina dalībvalstis un TI aģentūras, – attiecīgā gadījumā un to attiecīgo pilnvaru ietvaros.

No 2023. gada dalībvalstis, pamatojoties uz EĀDD priekšlikumiem, izpētīs mērķorientētāka atbalsta veidus, tostarp, bet ne tikai, krīžu civilas pārvarēšanas ekspertu izvietošānu ES delegācijās vai uzņēmējvalstu institūcijās.

4. 2027. gadā ES spēs 30 dienu laikā izvietot 200 ekspertus. 2025. gadā EĀDD, izmantojot arī modulārus un mērogojamus elementus, pārskatīs ātrās reaģēšanas mehānismus un apsvērs iespēju rīkot mācības nolūkā palielināt reaģētspēju un definēt civilo gatavības līmeni. Tas ietver spēju īsā laikā veikt izvietošānu sarežģītā vidē, pienācīgu uzmanību pievēršot drošībai un rūpības pienākumam. EĀDD un attiecīgie Komisijas dienesti izpētīs iespējamu hibrīdu risinājumu attiecībā uz fizisku uzglabāšanu noliktavā un pamatlīgumiem pēc tam, kad būs beidzies pašreizējās uz pamatlīgumiem balstītās sistēmas termiņš.

5. a) 2024. gadā, pamatojoties uz koncepciju par misiju ietekmes un efektivitātes neatkarīgu novērtējumu, kas jāiesniedz 2023. gadā, EĀDD ciešā sadarbībā ar dalībvalstīm, attiecīgajiem Komisijas dienestiem un citām attiecīgajām ieinteresētajām personām izvērtēs misiju ietekmi, kas tiks atspoguļota misiju stratēģiskajos pārskatos.

b) No 2024. gada EĀDD veiks regulārus visu misiju snieguma novērtējumus un uzraudzīs tajos ietvertu ieteikumu īstenošanu.

c) 2025. gadā EĀDD ieviesīs sistemātisku pieeju attiecībā uz zināšanu pārvaldību un organizatorisko mācīšanos, pamatojoties uz integrētās pieejas vispārējo satvaru, un pārskatīs savu ikgadējo KDAP gūtās pieredzes procesu, kas ļaus sistemātiskāk veikt turpmākus pasākumus saistībā ar apzināto pieredzi.

6. No 2023. gada Padome un dalībvalstis turpinās visā lēmumu pieņemšanā par civilo KDAP attīstīt civilmilitāras sinerģijas, – attiecīgā gadījumā saskaņā ar attiecīgajiem juridiskajiem un finanšu noteikumiem. 2025. gadā EĀDD, apspriežoties ar attiecīgajiem Komisijas dienestiem, uzlabos operatīvo koordināciju starp civilajām un militārajām vadības struktūrām centrālajā līmenī un uz vietas, tām kopīgi izmantojot resursus un speciālās zināšanās operāciju norises vietās, veicot kopīgu apmācību un mācības un pastiprinot Apvienotās atbalsta koordinācijas vienības (*JSCC*) lomu.

7. 2024. gadā EĀDD nodrošinās regulāru un informētībā balstītu ziņošanu par integrētās pieejas piemērošanu, ciktāl tā attiecas uz civilo KDAP, lai veicinātu sinerģiju un saskaņotību ar visiem attiecīgajiem instrumentiem visās tematiskajās jomās un sākot ar plānošanu un beidzot ar īstenošanu un pāreju. Šīs ziņošanas pamatā būs pastiprināta koordinācija, tostarp, izmantojot konsolidētas integrētās pieejas matricas. No 2023. gada EĀDD civilo KDAP misiju plānošanā, īstenošanā un pārskatīšanā sistemātiski piemēros konfliktu analīzi un konfliktsensivitāti, kā arī sistemātiski apsvērs dialogu un mediāciju, – saskaņā ar 2020. gada ES miera mediācijas koncepciju.

DROŠĪBA

8. No 2023. gada EĀDD un dalībvalstis uzņēmējvalstīs veicinās ilgtspējīgas reformas tiesiskuma jomā un atbalstīs drošības sektora pārvaldību, kā arī pārskatatbildību un cīņu pret korupciju, tostarp, stiprinot visus tiesiskuma ķēdes komponentus, lai efektīvi reaģētu uz drošības izaicinājumiem.

EĀDD, Padome, dalībvalstis un attiecīgie Komisijas dienesti turpinās veicināt KDAP un TI sadarbību, pilnībā ievērojot savus attiecīgos pienākumus un ņemot vērā pieejamos resursus, prioritātes un attiecīgo akтору vajadzības, un katru gadu ziņos par panākto progresu. Pastiprinātajā sadarbībā būtu jāņem vērā attiecīgās minikonceptijas un attiecīgās Eiropas daudzdisciplīnu platformas pret noziedzības draudiem (*EMPACT*) prioritātes, un tās mērķim vajadzētu būt palielināt informācijas apmaiņu, koordināciju un jēgpilnu ieguldījumu plānošanas procesos un paplašināt attiecīgās speciālās zināšanas, kā arī sasaukt attiecīgo Padomes darba sagatavošanas struktūru īpašas sanāksmes. No 2023. gada visas dalībvalstis uzlabos iekšējo koordināciju, lai stiprinātu sadarbību starp civilo KDAP un valstu TI aktoriem.

9. 2024. gadā dalībvalstis ar EĀDD atbalstu nodrošinās nepieciešamās spējas, lai stiprinātu attiecīgo uzņēmējvalstu un civilo KDAP misiju noturību pret hibrīddraudiem un kiberdraudiem, kā arī *FIMI* un reaģēšanu uz tiem. 2024. gadā EĀDD sadarbībā ar dalībvalstīm īstenos kiberdrošības pamatnostādnes civilajām KDAP misijām. 2026. gadā EĀDD izstrādās drošo sakaru un informācijas sistēmu vidi, kas savieno visas civilās KDAP misijas un civilo galveno mītni. 2026. gadā EĀDD un Komisijas dienesti, cieši apspriežoties ar dalībvalstīm, izstrādās stratēģiju par jaunām un revolucionārām tehnoloģijām, piemēram, mākslīgo intelektu, un investēs tajās, lai veicinātu atbalsta civilajām KDAP misijām digitalizāciju un izstrādātu tehniskus rīkus, attiecīgā gadījumā cenšoties panākt sinerģijas ar programmu "Digitālā Eiropa". 2024. gadā EĀDD un dalībvalstis stiprinās komunikācijas spējas un rīkus gan misijās, gan civilajā galvenajā mītnē, lai nodrošinātu, ka civilā KDAP tiek atbalstīta ar ilgtspējīgām un stabilām komunikācijas stratēģijām.

10. Lai nodrošinātu cilvēktiesību ievērošanu, veicināšanu un aizsardzību, kā arī pienācīgu rūpību cilvēktiesību jomā, 2024. gadā EĀDD visos civilo KDAP misiju plānošanas dokumentos iekļaus ietekmi uz cilvēktiesībām un riska analīzi un visā misiju īstenošanas laikā nodrošinās konfliktsensivitāti un pieeju "nekaitēt". No 2023. gada dalībvalstis nodrošinās, ka civilajās KDAP misijās ir cilvēktiesību konsultanti, un stiprinās attiecīgās speciālās zināšanas operacionālajos komponentos. No 2024. gada EĀDD īstenos Jaunatnes rīcības plānu ES ārējā darbībā un plānošanas un operacionālajās darbībās integrēs programmu bērnu un bruņotu konfliktu jomā (*CAAC*), kā arī koncentrēšanos uz bērnu aizsardzību;

11. No 2024. gada EĀDD un dalībvalstis nodrošinās sistemātisku dzimumperspektīvas integrēšanu, tostarp, nodrošinot, ka civilās KDAP misijas tiek īstenotas saskaņā ar dzimumaspekta analīzi, tām ir dzimumu līdztiesības konsultanti un ka attiecīgās speciālās zināšanas operacionālajos komponentos tiek stiprinātas. EĀDD un dalībvalstis arī veicinās dzimumresponsīvu vadību un sistemātiski pievērsīsies seksuālās un ar dzimumu saistītās vardarbības jautājumam visos plānošanas, īstenošanas un pārejas posmos, tostarp, izstrādājot koncepciju par to, kā novērst seksuālu un ar dzimumu saistītu vardarbību, tostarp ar konfliktiem saistītu vardarbību, un reaģēt uz to, civilās KDAP kontekstā.

12. 2025. gadā EĀDD, apspriežoties ar attiecīgajiem Komisijas dienestiem, uzlabos speciālās zināšanas un analīzi, kā arī sniegs norādījumus par ilgtspējīgu iepirkumu, enerģijas un ūdens optimizāciju un zaļo inženieriju un loģistiku. 2025. gadā dalībvalstis nodrošinās, ka visās misijās ir vides konsultants, kurš arī ziņos par misiju vidisko pēdu un ieviešīs vidiskās pārvaldības sistēmas. No 2023. gada dalībvalstis, pamatojoties uz EĀDD priekšlikumiem, attiecīgā gadījumā apsvērs civilo KDAP misiju lomu ar klimata pārmaiņām un vides degradāciju saistīto drošības izaicinājumu risināšanā. No 2023. gada visas misijas pastāvīgi uzlabos savu vidisko sniegumu un klimatpratību visos līmeņos.

INVESTĪCIJAS

13. No 2023. gada dalībvalstis apņemas sniegt lielāku ieguldījumu civilajā KDAP, kas var būt personāls, ekipējums, apmācība, atbalsts mācībām, finansiāli ieguldījumi vai kas cits.

14. 2024. gadā dalībvalstis, izmantojot neformālas grupas, ar Eiropas Izcilības centra krīžu civilai pārvarēšanai, privātā sektora un akadēmisko aprindu atbalstu turpinās pilnveidot valsts īstenošanas plānus, kas saskaņoti ar šo paktu un paredzēto civilo spēju attīstības procesu, – attiecīgā gadījumā un kā pieprasa dalībvalstis.

15. 2024. gadā EĀDD un dalībvalstis, cieši apspriežoties ar Komisijas dienestiem, izveidos regulāru un strukturētu civilo spēju attīstības procesu. Šajā procesā tiks novērtētas spēju vajadzības attiecībā uz personālu, ekipējumu un tehnoloģijām, koncepcijām un procedūrām, kā arī apmācību, tiks izstrādātas prasības, veikta nepilnību analīze un regulāri tiks pārskatīts progress, kas panākts saskaņā ar šo Civilās KDAP paktu, spēju plānošanu un vispārējo mērķi palielināt misiju efektivitāti. Ikgadējā civilo spēju konferencē izvērtēs panākto progresu un sniegs norādes turpmākai virzībai. Šajā nolūkā dalībvalstis attīstīs un nodrošinās spējas, kas vajadzīgas, lai ES varētu veikt visas civilās KDAP misijas. Attiecīgā gadījumā dalībvalstis vajadzīgo spēju attīstīšanā, tostarp attiecībā uz tehnoloģijām, aprīkojumu un loģistiku, var iesaistīt privāto sektoru un akadēmiskās aprindas.

16. Pamatojoties uz dalībvalstu lielāku ieguldījumu, tiks uzlabota civilās KDAP cilvēkresursu pārvaldība:

a) 2024. gadā EĀDD ciešā sadarbībā ar dalībvalstīm turpinās pilnveidot un uzlabot pārraudzību, atbalstu un konsultēšanu saistībā ar atlasīšanu un pieņemšanu darbā civilajās KDAP misijās. 2025. gadā dalībvalstis izpētīs karjeras attīstības pieejas ar mērķi piesaistīt un noturēt kompetentus darbiniekus, izmantojot, ja tas ir atbilstoši un piemēroti, Komisijas dienestu stimulus. 2024. gadā tiks stiprinātas civilās galvenās mītnes kapacitātes, tostarp, izmantojot dalībvalstu ieguldījumu.

b) 2025. gadā dalībvalstis palielinās sieviešu kandidātu skaitu uz civilās KDAP amatiem ar mērķi kolektīvi palielināt sieviešu īpatsvaru starptautiskajā personālā līdz vismaz 40 %, vienlaikus cenšoties līdz šā pakta beigām panākt dzimumu paritāti visos līmeņos un jo īpaši augstākā līmeņa vadošos amatos. Šajā nolūkā EĀDD atjauninās stratēģiju un rīcības plānu, kuru nolūks ir pastiprināt sieviešu dalību civilajās KDAP misijās.

c) Lai uzlabotu valstu ekspertu pieejamību un dalību civilajās KDAP misijās, 2024. gadā dalībvalstis savos valsts īstenošanas plānos cita starpā iekļaus valstu procedūru, tiesību aktu un budžetu pārskatus, tajos apsverot iespējas uzlabot karjeras gaitu, palielināt civilās KDAP pamanāmību un politisko atbildību par to.

2024. gadā EĀDD ciešā sadarbībā ar dalībvalstīm un attiecīgajām ieinteresētajām personām izpētīs iespējas misijās norīkot sākotnējā līmeņa ekspertus.

No 2023. gada EĀDD un dalībvalstis saskaņā ar starptautiskā personāla atlases procedūrām turpinās censties civilajās KDAP misijās nodrošināt dalībvalstu ekspertu plašu pārstāvību.

- d) 2024. gadā EĀDD un attiecīgie Komisijas dienesti pārskatīs starptautisko līgumdarbinieku nodarbinātības statusu civilajās KDAP misijās un izpētīs ierobežojumus attiecībā uz starptautisko līgumdarbinieku un vietējo darbinieku izvietojuma kopējo ilgumu, pamatojoties uz iespējamo risinājumu dokumentu, kas tiks iesniegts dalībvalstīm.
- e) 2025. gadā EĀDD ciešā koordinācijā ar dalībvalstīm un apspriežoties ar attiecīgajiem Komisijas dienestiem izstrādās visaptverošu stratēģiju nolūkā nodrošināt drošu un iekļaujošu darba vidi. Šī stratēģija sasaistīs visas attiecīgās politikas un rīkus, tostarp, bet ne tikai, ar vadības, cilvēkresursu un apmācības jomu. EĀDD pēc iespējas drīz pārskatīs un pilnībā piemēros rīcības kodeksu un atbalstīs tā īstenošanu ar neatkarīga subjekta starpniecību, vienlaikus pastiprinot preventīvus centienus. EĀDD reizi divos gados ziņos par notiekošajiem centieniem īstenot stratēģiju un regulāri veiks personāla aptaujas, lai virzītu darbu. EĀDD un dalībvalstis stiprinās civilajās KDAP misijās norīkotā personāla drošību un drošumu, skaidri definējot rūpības pienākumos iesaistīto aktoru pienākumus un nodrošinot vajadzīgās profesionālās kapacitātes centrālajā līmenī un misijās.
- f) 2024. gadā EĀDD un dalībvalstis ieguldīs augstākā līmeņa vadītāju vadības prasmēs, tostarp dzimumresponsīvā vadībā. EĀDD un dalībvalstis stiprinās vadības kultūru, uzvedību un kapacitātes civilajā KDAP un nodrošinās, ka attiecīgās vadības kompetences tiek sistemātiski ņemtas vērā, pieņemot darbā vadošos amatos un novērtējot sniegumu šajos amatos.

17. a) No 2023. gada EĀDD un attiecīgie Komisijas dienesti izstrādās vairāk rīku civilo KDAP misiju atbalstam, lai pēc iespējas labāk izmantotu tām piešķirtos budžetus, uzraudzītu budžeta izlietojumu un apzinātu strukturālākus izmaksu samazināšanas pasākumus nolūkā nodrošināt visu misiju pareizu finanšu pārvaldību. Dalībvalstis aicina Komisijas dienestus izpētīt alternatīvu ilgtspējīgu finansējumu un nākt klajā ar iespējamiem risinājumiem attiecībā uz darbībām, kas nav saistītas ar KDAP, bet patlaban ir ietvertas KĀDP budžeta KDAP pozīcijās. Izmaksu samazināšanas rīki cita starpā ietver budžeta korekcijas mehānismu misiju budžetu piešķiršanai jaunu pilnvaru gadījumā, pamatojoties uz līdzekļu apguves līmeni iepriekšējo pilnvaru laikā, un lielāku neparedzēto izdevumu izmantošanu nolūkā uzlabot elastību. EĀDD un attiecīgie Komisijas dienesti nodrošinās koordināciju saistībā ar jaunas KDAP misijas izveidi un plānošanas dokumentu un budžetu sagatavošanas laikā.

17. b) 2024. gadā EĀDD, apspriežoties ar attiecīgajiem Komisijas dienestiem, izstrādās iespējamus risinājumus koncepcijai "apmācīt un ekipēt", kas tiks iestrādāta plašākos uz konkrētām valstīm vērstos ES reformu centienos, lai atbalstītu civilo KDAP misiju darbības to pilnvaru ietvaros, par kurām vienosies Padome.

18. 2025. gadā dalībvalstis pielāgos savas apmācības kapacitātes, tostarp hibrīdos un e-mācību formātus, saskaņā ar pārskatīto ES politiku saistībā ar apmācību KDAP vajadzībām un ES Civilās apmācības grupas sniegtajiem norādījumiem un sniegs ieguldījumu KDAP apmācības programmā, pamatojoties uz Eiropas Drošības un aizsardzības koledžas (*ESDC*) lomu. 2024. gadā attiecīgie Komisijas dienesti saskaņos attiecīgos Komisijas finansētos apmācības projektus ar šo Civilās KDAP paktu. No 2026. gada dalībvalstis nodrošinās apmācību saviem ekspertiem, tostarp attiecīgo valodu apmācību, pamatojoties uz EĀDD un EDAK izstrādātiem standarta mācību materiāliem, apmācības veidiem un sniegtās apmācības ilgtermiņa ietekmes novērtējumu. Tiks izveidotas atbilstīgas procedūras visu dalībvalstu personāla dalībai valsts mācību centros rīkotajosursos. Lai nodrošinātu apmācības standartus, būtu jāizveido sertifikācijas mehānisms apvienotai un kopīgai KDAP apmācībai.

PARTNERI

19. 2025. gadā, pamatojoties uz esošo paraugpraksi, EĀDD izstrādās pamatnostādnes civilajām KDAP misijām vietējo institūciju iesaistīšanai saskaņā ar ES DSR satvaru un integrēto pieeju ar mērķi ir palielināt vietējo atbildību. 2025. gadā visas civilās KDAP misijas rīkos strukturētu dialogu ar pilsonisko sabiedrību un ziņos par saviem konstatējumiem. 2025. gadā EĀDD un dalībvalstis centīsies panākt sinerģijas un pastiprinās sadarbību ar pilsonisko sabiedrību visos līmeņos.

20. No 2023. gada EĀDD strādās pie tā, lai stiprinātu ANO un ES sadarbību tiesiskuma, DSR un stabilizācijas jomā nolūkā atbalstīt apmaiņu un kopdarbību centrālajā līmenī un visās misijās, tostarp, izmēģinājuma nolūkā izraugoties civilu KDAP misiju ciešākai sadarbībai uz vietas. EĀDD vēl vairāk stiprinās savstarpēji izdevīgo sadarbību ar NATO saskaņā ar Stratēģisko kompasu tādās kopīgu interešu jomās kā hibrīddraudu novēršana, kibernetiskā drošība un pievēršanās klimata pārmaiņu ietekmei uz drošību, – ja attiecas uz civilo KDAP. Sadarbība tiks virzīta uz priekšu saskaņā ar trijās kopīgajās deklarācijās saskaņoto satvaru, pilnībā ievērojot saskaņotos savstarpīguma, pārredzamības, iekļautības un lēmumu pieņemšanas autonomijas principus, kuri virza un ES un NATO stratēģisko partnerību un ir tās pamatā. EĀDD stiprinās sadarbību ar reģionālajiem aktoriem, piemēram, EDSO un ĀS, konfliktu novēršanas un krīžu pārvarēšanas jomā, stiprinot kopīgu analīzi un situācijas apzināšanos, kā arī mediāciju, veicinot sinerģijas apmācības jomā, apmainoties ar labu praksi un pieredzi un veicinot saiknes centrālajā līmenī un uz vietas. EĀDD turpinās atbalstīt līdzīgi domājošas trešās valstis, lai stiprinātu to kapacitāti sniegt ieguldījumu civilajā KDAP.